

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/2008
Toplantı Tarihi/Sayısı : 15.3.2023/27
Karar Numarası : 2023/255
Başvuran : M. Z.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Amirlerin emrinin yerine getirilmesi nedeniyle iş yerinde yıldırıma (mobbinge) maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran, 29.06.2016 tarihinde amirlerinin emri üzerine İl Genel Meclis Binası toplantı salonunda izinsiz yapılan toplantının kamera kayıtlarını amirlerine göndermesiyle başlayan bir mobbing sürecine maruz kaldığını; kamera kayıtlarını göndermesi üzerine 10.04.2017 tarihinde gerekçe gösterilmeden metruk bir binada faaliyet gösteren ... Kültür Merkezine görevlendirildiğini; 6 yıla yakın bir süredir burada görevli olduğunu; geçmiş tarihlerde hazırladığı ödeme emri sebep gösterilerek 08.11.2017 tarihinde hakkında araştırma ve akabinde soruşturma açıldığını, Savcılığa suç duyurusunda bulunulduğunu, tarafına kamu zararı çıkartılarak kınama cezası verildiğini; Savcılığın idari soruşturma dosyasında bilirkişi raporu eksikliğini tespit ettiğinden soruşturma hakkında kovuşturmayla yer olmadığına dair karar (KYOK) verildiğini; kınama cezasına itiraz ettiğini, itirazının İl Disiplin Kurulu tarafından kabul edildiğini ancak dönemin Valisi F. M. tarafından kararın ret olarak değiştirildiğini duyduğunu; soruşturmaya gerekçe olarak gösterilen evrakta 3 kişinin imzası bulunmasına rağmen sadece kendisi hakkında soruşturma açıldığını, nitekim Savcılığın diğer iki kişi için de soruşturma izni talep ettiğini; kendisine yapılan muameleye dayanamayan babasının CİMER'e şikayette bulunduğunu; bunun üzerine geçmişte yaptığı işlemleri konu alan 3 farklı suç duyurusunda bulunulduğunu, bu dosyaların sonucunda herhangi bir kamu davasının açılmadığını ancak babası hakkında da suç duyurusunda bulunulduğunu; soruşturma sonucunda KYOK verildiğini; hakkında herhangi bir şikayet olmamasına rağmen muayene olduğu doktorların listesinin, tedavi bilgilerinin, eşinin sicil dosyasının, iş yeri kamera kayıtlarının mobbing yapmak amacıyla alındığını; Vali Yardımcısı R. P. ve Maarif Müfettişi M. T. tarafından çağrıldığını, R. P.'ın kendisine kötü davrandığını, İl Özel İdaresinde çalışan kardeşinin iş akdini feshetmekle tehdit edildiğini, sürekli olarak ifadeye çağrıldığını; ifade için karakola gittiğinde bir polis memuru ile tanıştığını, onun yardımcı olma ihtimalini düşünerek karakolu aradığını, telefonu açan başka bir polis memurunun "Uzman Jandarma Çavuş M. Z." olarak kendini tanıttığını iddia ederek hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, bu soruşturma dosyası hakkında da KYOK verildiğini; çaresizlik

duygusuyla intihara teşebbüs ettiğini, K. B. Psikiyatri Kliniğine yattığını, tedavi görürken yazılı ifadesini almak için Kliniğe yazı yazıldığını, doktorların telefonla arandığını, bu muamele nedeniyle erken taburcu edildiğini, doktora tedavi olmak istediğini belirttiğinde doktorun benim de çocuğum var dediğini, soruşturma süresinin bitmemesi için rapor verilmesine engel olduğunu; hastaneden çıktıktan sonra ayakta duracak hali olmamasına rağmen Vali'nin makam odasına getirildiğini; yazdıkları ifadelerin imzalamasını, soruşturma süresinin bitmemesi için rapor almamasını, babasının Vali hakkında yaptığı şikayetin iftira olarak kabul etmesini Vali F. M.'in talep ettiğini, ifadelere zorla imza attığını; her an memurluktan ihraç olma endişesi ve geleceğinin belirsiz olması nedeniyle eşiyle arasının bozulduğunu; Vali'nin baskılarından dolayı geçirdiği trafik kazası için Karaman'da avukat dahi bulamadığını, adli ve idari soruşturmalarda avukatlara ödediği vekalet ücretleri nedeniyle maddi olarak zor durumda olduğunu iddia etmekte ve maruz kaldığı muameleden sorumlu olan kişilerden şikayetçi olduğunu belirterek gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (g) bendinde iş yerinde yıldırma: *"Bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıktırmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemler"* şeklinde tanımlanmıştır.

4. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: *"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır."* şeklinde hükme bağlanmıştır.

5. Mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde: *"Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"*; ... Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

6. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesi ise: *"Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir."* hükmünü haizdir.

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurunun konusu" başlıklı 31'inci maddesine göre: *"Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur."*

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesine göre: *"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir."*

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Gereğçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesine göre: *"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gereğçeli kabul edilmezlik"*

kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Bu doğrultuda başvuru dilekçesi ve ekleri incelendiğinde başvurunun, amirlerinin emrini yerine getirmesi nedeniyle başvuranın iş yerinde yıldırıma maruz kaldığı iddialarına ilişkin olduğu değerlendirilmektedir.

13. 6701 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde iş yerinde yıldırma, Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak bir kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, biktirmek amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemler şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Kanun'un 3'üncü maddesinde ise ayrımcılık temelleri, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş şeklinde sıralanmıştır. Buna göre, iş yerinde yıldırma sonucunu doğurduğu iddia edilen eylem veya eylemlerin 6701 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilmesi için, söz konusu eylem veya eylemlerin yukarıda sayılan temellere dayalı olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

14. Yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat ile birlikte incelendiğinde, başvuranın iş yerinde yıldırma iddiasının, Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerine dayandırılmaması, yapılan inceleme ve araştırmada da herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
 2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
 3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,
- 15.03.2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye